

Priloga 10:**MODELNE KALKULACIJE ZA IZRAČUN VIŠINE PLAČIL ZA KMETIJSKO OKOLJSKE UKREPE¹**

Za izračun višine plačil za kmetijsko okoljske ukrepe je bila uporabljena metodologija »parcialnih budgetov« (delnih načrtov), s katerimi se izračunava neto sprememba (razlika) med dodatnimi stroški in zmanjšanimi prihodki na eni strani ter zmanjšanimi stroški in dodatnimi prihodki na drugi strani. Izračunana višina plačila lahko predstavlja do 20% neto spremembe.

Metodologija izračuna višine plačil za kmetijsko okoljske ukrepe je prikazana v naslednji shemi:

Metodologija izračuna višine plačil za kmetijsko okoljske ukrepe	
Dodatni stroški (SIT): DS	Zmanjšani stroški (SIT): ZS
ki nastanejo kot posledica izvajanja ukrepa	ki nastanejo kot posledica izvajanja ukrepa
koristi, ki nastanejo kot posledica izvajanja ukrepa	
Zmanjšani prihodki (SIT): ZP	Dodatni prihodki (SIT): DP
ki nastanejo kot posledica izvajanja ukrepa	ki nastanejo kot posledica izvajanja ukrepa
Skupaj: DS + ZP	Skupaj: ZS + DP
Neto sprememba: $(ZS + DP) - (DS + ZP)$	
Izračunana višina plačila = $20\% \times ((ZS + DP) - (DS + ZP))$	

Na stroškovni strani modela se vrednoti tudi t.i. družbeno korist. Vrednotenje družbene koristi nekega ukrepa pa je zelo zahtevna naloga. Eden od možnih pristopov bi bila družbeno socialna analiza (CBA - cost benefit analysis). Kljub posameznim poskusom vrednotenja vseh učinkov, ki jih v gospodarski sistem prinese določen projekt (v tem primeru kmetijsko okoljski ukrepi), pa družbeno socialna analiza ne omogoča vrednotenja vseh učinkov projekta.

Vrednotenje »družbene koristi« je zelo kompleksna in zahtevna naloga, pri kateri je potrebno opazovati številne medsebojno povezane dejavnike ter razpolagati z relativno velikim številom podatkov, ki so le redko na razpolago.

Zato model temelji na načinu vrednotenja, ki upošteva izračun stroškov, ki bi nastali, če se nek učinek ne bi izvajal (npr.: korist zatravljanja vinogradov je enaka stroškom odpravljanja erozije, ki bi nastali, če se učinek zatravljanja ne bi izvajal).

Vsi izračuni temeljijo na dobri kmetijski praksi ter ustrezno visokih pridelkih. Ocena stroškov posameznih kmetijskih proizvodjenj je povzeta po obstoječih stroškovnih študijah ter internih stroškovnih modelih Fakultete za kmetijstvo Maribor.

¹ Pripravili: dr. Črtomir Rozman, Darja Majković, univ.dipl.inž., prof.dr. Jernej Turk; vsi Univeza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo, Vrbanska 30, 2000 Maribor

Izračuni višine plačil za posamezne kmetijsko okoljske ukrepe:

	Dodatni stroški (DS)	Zmanjšani prihodki (ZP)	Zmanjšani stroški (ZS)	Dodatni prihodki (DP)	Neto sprememb	Izračunana višina plačila	Plačilo	
Skupina I: Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje								
I/1 Zmanjševanje erozije v sadjarstvu in vinogradništvu	422.556	0	143.164	0	-279.392	235 €/ha	232 €/ha	
I/2 Ohranjanje kolobarja	687.178	518.800	631.060	336.000	-238.918	201 €/ha	147 €/ha	
I/3 Ozelenitev njivskih površin	58.899	900.000	625.867	0	-333.032	281 €/ha	211 €/ha	
I/4 Integrirano poljedelstvo	201.823	145.264	30.064	0	-317.023	267 €/ha	253 €/ha	
Stroški kontrole:	(izračunani na podlagi internega cenika organizacij za kontrolo integrirane pridelave poljščin)						63 €/ha	
I/5 Integrirano sadjarstvo	75.147	500.000	45.000	0	-530.147	447 €/ha	442 €/ha	
Stroški kontrole:	(izračunani na podlagi internega cenika organizacij za kontrolo integrirane pridelave sadja)						63 €/ha	
I/6 Integrirano vinogradništvo	209.056	383.500	43.136	0	-549.420	463 €/ha	442 €/ha	
Stroški kontrole:	(izračunani na podlagi internega cenika organizacij za kontrolo integrirane pridelave grozdja in vina)						63 €/ha	
I/7 Integrirano vrtnarstvo	237.994	255.000	14.020	0	-478.974	404 €/ha	402 €/ha	
Stroški kontrole:	(izračunani na podlagi internega cenika organizacij za kontrolo integrirane pridelave zelenjave)						63 €/ha	
I/8 Ekološko kmetovanje:								
njive - poljščine	366.252	480.000	71.630	0	-774.622	653 €/ha	463 €/ha	
vrtnine na prostem	324.252	600.000	56.157	0	-868.095	731 €/ha	548 €/ha	
vrtnine v zavarovanih prostorih	324.252	600.000	27.749	0	-896.503	755 €/ha	590 €/ha	
sadovnjaki	278.296	840.000	127.212	0	-991.084	835 €/ha	800 €/ha	
vinogradi	430.591	630.000	98.697	0	-961.894	810 €/ha	800 €/ha	
trajno travinje	255.957	52.800	30.000	0	-278.757	235 €/ha	232 €/ha	
travniški sadovnjaki	320.296	141.000	30.000	0	-431.296	363 €/ha	297 €/ha	
hmeljišče	393.826	799.200	133.000	0	-1.060.026	893 €/ha	800 €/ha	
drevesnice	366.252	640.000	30.000	0	-976.252	822 €/ha	800 €/ha	
Stroški kontrole:	(izračunani na podlagi internega cenika organizacije za kontrolo ekološkega kmetijstva)						110 €/KMG	
Skupina II: Ohranjanje naravnih danosti, biotske pestrosti, rodovitnosti tal in tradicionalne kulturne krajine								
II/1 Planinska paša	pašnik pastir	91.913	436.666	24.500	0	-72.956	61 €/ha	61 €/ha
		1112146	0	0	0	-29.267	25 €/ha	21 €/ha
II/2 Košnja strmih travnikov:	nagib travnika 35-50% nagib travnika >50%	66.176	0	220.000	0	-286.176	241 €/ha	168 €/ha
		102.940	0	220.000	0	-322.940	272 €/ha	253 €/ha
I/3 Košnja grbinastih travnikov		93.749	0	220.000	0	-313.749	264 €/ha	253 €/ha
II/4 Travniški sadovnjaki		286.720	2.250.000	2.11.6136	150.000	-270.584	228 €/ha	190 €/ha

	Dodatni stroški (DS)	Zmanjšani prihodki (ZP)	Zmanjšani stroški (ZS)	Dodatni prihodki (DP)	Neto sprememba	Izračunana višina plačila	Plačilo
II/5 Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali Koefficienti za preračun višine plačil iz glave velike živine (GVŽ) na žival:	9.191 govedo ovce koze konji prašiči kokoši - 100 kljunov	150.226 1,0 GVŽ 0,15 GVŽ 0,15 GVŽ 1,0 GVŽ 0,4 GVŽ 1,4 GVŽ	16.775	0	-142.642	120 €/GVŽ	120 €/GVŽ 120 €/ žival 18 €/ žival 18 €/ žival 120 €/ žival 48 €/žival 168 €/100 odraslih živali
II/6 Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin	9.191	330.000	0	0	-339.191	286 €/ha	126 €/ha
II/7 Sonaravna reja domačih živali: pitanci krave molznice	393.387 441.412	614.075 731.808	395.168 427.826	0 0	-612.294 -745.394	94 €/ha 114 €/ha	84 €/ha 84 €/ha
II/8 Ohranjanje ekstenzivnega travinja	9.191	132.000	30.000	0	-111.191	94 €/ha	84 €/ha
Skupina III: Varovanje zavarovanih območij							
III/1 Ohranjanje obdelane in poseljene krajine na zavarovanih območjih					- 20% dodatek na skupni znesek plačil za ukrepe I/2-I/8, II/1-II/8, III/2 v območjih narodnih parkov - 15% dodatek na skupni znesek plačil za ukrepe I/2-I/8, II/1-II/8, III/2 v območjih regijskih parkov - 10% dodatek na skupni znesek plačil za ukrepe I/2-I/8, II/1-II/8, III/2 v ostalih zavarovanih območjih		
III/2 Reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri	36.764	0	0	0	-36.764	31 €/ha	31 €/ha
III/3 Ohranjanje posebnih travničnih habitatov	37.429	132.000	0	0	-169.429	143 €/ha	147 €/ha
III/4 Pokritost tal na vodo varstvenem območju: njive trajni nasadi travinje	66.611 71.411 13.991	377.600 300.000 371.200	11.914 11.914 11.914	0 0 0	-432.297 -354.697 -373.277	364 €/ha 299 €/ha 314 €/ha	337 €/ha 253 €/ha 211 €/ha
III/5 Zatravljanje in zelena praha	939.866	1.583.840	1.660.787	550.000	-312.919	264 €/ha	253 €/ha